

59 הגמרא חזרת לבאר את תחילת דברי הברייתא. מקשה הגמרא: 60 והאם אמנם כל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם, והכתוב – והרי 61 נאמר (שמות יא ט) אחרי שהתרה משה בפרעה על מכת בכורות, ואמר 62 לו פרעה שלא יוסיף עוד לראות את פניו, 'ויצא (משה) מעם פרעה 63 בחריו אף', שחרה אפו של משה על מה שאמר לו פרעה שלא 64 להוסיף לראות פניו, ולא אמר ליה משה ולא מידי – מאומה, שלא 65 נוף בפרעה ולא גידפו ולא הכהו, ואם כן זהו חרון אף שלא נאמר בו 66 רושם. מתרצת הגמרא: אמר ריש לקיש, משה סטרו – הכהו על 67 לחיו ויצא, ואם כן גם חרון אף זה היה בו רושם. מקשה הגמרא: ומי 68 – וכי אמר ריש לקיש הכי – כן, שהכה משה את פרעה, והכתוב 69 – והרי כתוב שאמר הקב"ה למשה, כאשר ציווהו להתרות בפרעה על 70 מכת דם (שמות טו ט), 'ונצבת לקראתו על שפת היאר, שימתין משה 71 לפרעה על שפת היאור, ואמר ריש לקיש בפירוש תיבת 'לקראתו, 72 שאמר הקב"ה למשה, פרעה מלך הוא, והסביר לו פנים – הכון 73 לקראתו לפי גדולתו, ורפי יוחנן אמר, אמר הקב"ה למשה, פרעה 74 רשע הוא, והעיו פניו בו, ופירוש 'לקראתו' הוא להתיצב למלחמה 75 ולדבר עזות. ומעתה איך אמר ריש לקיש שהכה משה את פרעה, הרי 76 לדעתו נצטוה משה להסביר לו פנים. מתרצת הגמרא: איפוך – הפוך 77 שמועה זו, שריש לקיש אמר שפירוש 'לקראתו' הוא להעיו פנים, 78 ורבי יוחנן אמר שפירוש 'לקראתו' הוא להסביר פנים. 79 אגב שהובא לעיל שאמר הקב"ה למשה להסביר פנים לפרעה, משום 80 שהוא מלך, מביאה הגמרא עוד מימרות בענין כבוד המלכות: אמר 81 רבי ינאי, לעולם תהא אימת מלכות עולה, דכתיב כאשר התרה 82 משה בפרעה על מכת בכורות, אמר לו משה שכאשר תבוא המכה, 83 'וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל העם' 84 (שמות יא ט), ואילו לדידיה לא קאמר ליה – אך לפרעה עצמו לא אמר 85 משה 'יירדת אלי והשתחית לי לאמר' וגו', אף שלבסוף כן היה, 86 שפרעה עצמו קרא למשה לבקשו לצאת ממצרים (שם יב ל-לא), 87 ונמצאו למדים מכך שיש לחלוק כבוד למלכות. רבי יוחנן אמר, 88 ענין אימת המלכות נלמד מהבא (מכאן, אמר מלכים א' יח מז) 'וד 89 ה' היתה אל אליהו, וישנם מתניו וירין לפני אחאב', שרץ אליהו 90 לפני אחאב שכן אחאב היה רוכב יחזיר, ואין זה כבוד המלכות. 91 נמצאו למדים מכך שיש לחלוק כבוד למלכות. 92 אגב שהוזכר לעיל שמשוה היה מלך, מביאה הגמרא מימרא של 93 עולא בזה, ודנה בה: אמר עולא, בקש משה מלכות, ולא נתנו לו, 94 דכתיב כשהיה משה בסנה, אמר לו הקב"ה (שמות ג א) 'אל תקרב 95 הלם, ומפרש עולא, ואין 'הלום' אלא לשון מלכות, שנאמר בדברי 96 דוד שאמר לה' (שמואל ב' ז טו) 'מי אנכי ה' אלהים [וגו'] כי הביאתני 97 עד הלום' – שהמלכותני אף שלא הייתי ראוי לכך. נמצא שבשאר 98 הקב"ה למשה 'אל תקרב הלם', כונתו שלא יקרב למלכות. 99 מקשה הגמרא: מתיב רבא, שנינו, רבי ישמעאל אמר, יבמה של 100 אלישבע, דהיינו משה רבינו, היה הגמרא. וקשה לדברי עולא שאמר 101 שלא ניתנה מלוכה למשה. מתרצת הגמרא: אמר רבא, לו ולזרעו 102 קאמר – כונת עולא היא שביקש משה מלוכה לו ולזרעו, ולא ניתנה 103 לו בקשה זו, דהיינו שלא היו זרעו מלכים, אך משה עצמו היה מלך. 104 ואם כן, לשון 'הלום' הוא מלכות לו ולזרעו. מקשה הגמרא: וכל 105 היבא – וכי בכל מקום דכתיב 'הלום', האם מלכות לזרעו הוא, 106 והא – והרי גבי שאול דכתיב כאשר הפיל שמואל גורל לברר מי 107 הוא האיש שבחר ה' להיות מלך, ונלכד שאול בן קיש בגורל, 108 וחיפשוהו ולא מצאוהו וכי היה נחבא אל הכלים, ושאלו שוב 109 ישראל את ה' (שמואל א' כב) 'הבא עוד הלם איש' – האם בא לכאן 110 עוד איש, שהרי ביקשנו את שאול ולא מצאנוהו, ואמר להם ה' 111 שאכן שאול שם והוא נחבא אל הכלים. מכל מקום נאמר לשון 112 'הלום' בשאול, אף שהוא אין [כך] זכה למלוכה וזרעו לא, ואם כן 113 אין פירוש 'הלום' מלכות לו ולזרעו. מתרצת הגמרא: איבעית 114 איבא – אם תרצה אמור ותתרץ שאכן זכה שאול למלוכה לזרעו, 115 שהא הנה – הרי היה איש בנות בן שאול שהיה מלך אחרי מות 116 שאול, כמבואר בשמואל (ב' ב ה-ט). מתרצת הגמרא עוד: ואיבעית

1 ואין זר רואה את הננעים להורות אם הם טמאים או טהורים. ואם 2 תאמר אהרן הסניגוריה, אין לומר כך, לפי שאהרן קרוב משפחה של 3 מרים הוא, ואין קרוב רואה את הננעים. אלא כבוד גדול חלק לה 4 הקדוש ברוך הוא למרים באותה שעה, שאמר, אני בהו, ואני 5 מסניגוריה, אני הולטה – מחליט אותה לטומאה, ואני פוטרה – 6 מטוהרה. מדייקת הגמרא: קתני מיתה – שנינו מכל מקום בברייתא 7 שמשוה זר הוא, ואין זר רואה את הננעים, וקשה על דברי רב שאמר 8 שמשוה כהן גדול היה. 9 מתרצת הגמרא: אמר רב נחמן פרי יצחק, שאני – שונה דין מראות 10 ננעים, דיאהרן וקניו' כתובין בפירשה של מראות ננעים, שנאמר 11 (ויקרא יג א) 'אדם כי יראה בעור בשרו שאת או ספחת וגו' והובא אל 12 אהרן הכהן או אל אחד מקבני הפקדים, ולכן משה לא היה יכול 13 לראות ננעים, אף שהיה כהן, משום שלא היה מבני אהרן. 14 עוד קושיא על דברי רב: מיתיבי – שנינו בברייתא, המש שמחות 15 היתה אלישבע בת עמינדב, אשת אהרן, ויתרה על שאר בנות 16 ישראל ביום השמיני למילואים, ואבילות אחת היתה לה. שמחה 17 אחת, שיבמה – אחי בעלה, כלומר משה רבינו, היה מלך. שמחה 18 שניה, שאישה – בעלה, אהרן, נתמנה לבחן גדול. שמחה שלישית, 19 בנה אלעזר היה סגן הכהונה גדולה. שמחה רביעית, בן בנה פינחס 20 היה משנה מלכותו, והשמחה החמישית היא שאהיה נחשון הוא 21 נשיא שבט (יהודה), ואבילות היתה, שאבילה היתה אלישבע על 22 שני בניה נדב ואביהוא, שמתו אותו היום. מדייקת הגמרא: קתני 23 מיתה – מכל מקום שנינו שיבמה משה היה מלך, ואהרן כהן גדול, 24 ומשמע שמשוה מלך אין [כך] היה אך בחן גדול לא היה, וקשה 25 לדברי רב שאמר שמשוה היה כהן גדול. מתרצת הגמרא: איבא – 26 אמור וגרוס בברייתא שהיה משה אף מלך, ולא כאהרן שהיה רק 27 כהן גדול. 28 מבארת הגמרא: בתנאי – הדין שאמר רב, שמשוה כהן היה, נתון 29 למחלוקת תנאים, שכן שנינו בברייתא, אחר שביקש הקב"ה ממושה 30 בסנה לכת לגאול את ישראל, ומשה סירב במשך שבעה ימים, 31 נאמר (שמות יד) 'ויתר אף ה' במשה'. מבארת הברייתא: רבי יהושע 32 בן קרחה אומר, כל חרון אף שנאמר בתורה, נאמר בן שעשה 33 רושם – סימן מה של חרון אף, הכאה, נזיפה או קללה וגידוף, וזה – 34 וחרון אף זה לא נאמר בו רושם, שלא נוף הקב"ה במשה ולא 35 הענישו. רבי שמעון בן יוחי אומר, אף חרון אף זה נאמר בו רושם, 36 שנאמר (שם) 'הלא אהרן אחיך הלוי, ויש להקשות, והלא אהרן בחן 37 הוא, ומדוע קראו הקב"ה לוי, אלא הכי קאמר – כך אמר לו הקב"ה 38 למשה, אני אמרתי שאתה תהיה בחן והוא – אהרן יהיה לוי, אך 39 עקשיו ססירבת לילך בשליחותי אני מענישך שהוא יהיה בחן ואתה 40 לוי. נמצא לדעת רבי שמעון בן יוחי, אף שהיה משה כהן בשבעת ימי 41 המילואים, ניטלה ממנו הכהונה אחר ימי המילואים, וזהו חרון אף 42 שנאמר בסנה. וחקמים אומרים, לא נתבחו משה – לא ניתנה הכהונה 43 למשה כלל אלא לשבעת ימי המילואים בלבד, ומעולם לא ניטלה 44 הכהונה ממנו בגין חרון אף. ויש אומרים, מאחר שנתבחו משה בימי 45 המילואים, לא פסקה בהונה ממנו לעולם, אלא מודעו של משה 46 פסקה הכהונה, שנאמר (דברי הימים א' כג ד) 'ומשה איש האלהים, בניו 47 יקראו על שבט הלוי, שמשמע שבניו הם לויים אך הוא עצמו היה 48 כהן, ואומר – פסוק נוסף שנקרא משה כהן, (תהלים צט ב) 'משה ואהרן 49 ככהניו, ושמואל בקוראי שמו'. ואם כן, לדעה זו היה משה כהן כל 50 ימיו, כדברי רב. ואם כן דברי רב הם במחלוקת תנאים. שואלת 51 הגמרא: מאי ואומר – מדוע הוצרכו היש אומרים' להביא פסוק נוסף 52 לראיה. משיבה הגמרא: ובי תיבא – שמא תאמר שאין ראיה 53 מהפסוק 'ומשה איש האלהים' שהיה משה כהן, שכן פסוק זה לזריות 54 הוא דכתיב – הוא נתב, בדברי הימים, אחר מות משה, ולא נכתב 55 אלא כדי לייחס את זרעו של משה [שהם לויים ולא כהנים], ולעולם 56 גם משה עצמו היה לוי, אך לא היה לפסוק צורך לכתוב זאת, שכן 57 משה כבר מת ואין צורך לייחסו, לכן הביאה הברייתא ראיה נוספת, 58 ואומר 'משה ואהרן ככהניו', שמשוה עצמו נקרא כהן.

29 כמבואר לעיל, ואי – ואם תאמר שהריבוי בא לענין חלוקה, הרי גם
 30 דין זה כבב אמור לעיל, מהפסוק 'כל זכר בבני אהרן יאכלנה',
 31 הנאמר במנחה. משיבה הברייתא: הלימוד הנוסף נצרך, שכן יכול
 32 היית לומר שאין לי אלא כהן תם ונעשה פעל מום, הוא שנתרבה
 33 מהפסוקים הקודמים, אך כהן פעל מום מעיקרו – שנוול בעל מום,
 34 מנין לרבות גם אותו. תלמוד לומר – מלמדנו הכתוב, 'כל זכר
 35 בכהנים יאכל אתה', לרבות גם כהן בעל מום מעיקרו.
 36 תניא אידך – ברייתא נוספת, הפסוק שנאמר לגבי אשם (שם ט) 'כל
 37 זכר בכהנים יאכלנה' בא לרבות בעל מום. שואלת הברייתא: למאי
 38 בא פסוק זה לרבות בעלי מומין, אי לאכילה, הרי כבר אמור בפסוק
 39 'לחם אלהיו וגו' יאכל, ואי לחלוקה, הרי כבר אמור בפסוק 'כל
 40 זכר בבני אהרן יאכלנה' הנאמר במנחה, ואי לבעל מום מעיקרו,
 41 הרי כבר אמור בפסוק 'כל זכר בכהנים יאכל אתה' הנאמר בחטאת.
 42 משיבה הברייתא: שיכול היית לומר, שאין לי שנתרבה אלא כהן
 43 פעל מום קבוע, אך כהן פעל מום עובר, מנין לרבותו אף הוא, לכן
 44 תלמוד לומר – מלמדנו הכתוב הזה 'כל זכר בכהנים יאכלנה'.
 45 מקשה הגמרא: כלפי לוי – להיכן פונה דבר זה, כלומר, הלוא
 46 ההיפך הוא הנכון לרבות, שיש יותר להתיר בעל מום עובר מבעל
 47 מום קבוע, והיאך יתכן שנצרך פסוק להתיר בעל מום עובר אחר
 48 שהותר בעל מום קבוע. מתרצת הגמרא: אמר רב ששת, איפוך –
 49 הפוך תירוץ זה, ואמור שבא הפסוק השלישי לרבות בעלי מום קבוע,
 50 שיכול היית לומר שאין לי אלא שנתרבה בעל מום עובר, ולכן
 51 מלמדנו הכתוב הזה לרבות גם בעל מום קבוע. מתרצת הגמרא עוד:
 52 רב אשי אמר, לעולם לא תיפוך – אין להפוך את התירוץ, אלא
 53 הפסוק אכן מרבה בעלי מום עובר, ואיצטריך – ונצרך לרבותו אף
 54 אחר שנתרבה בעל מום קבוע, משום שסלקא דעתך אמינא – היה
 55 עולה בדעתך לומר

1 אימא, אכן 'הלום' הוא לשון לו ולדורות, שנפסקה מלובה לשאול
 2 ולזרעו לעולמים, אך שאני – שונה שאול, דאפילו בגויה לא קאים
 3 – שאפילו הוא עצמו לא זכה שתעמוד מלכותו, משום שחטא ובכר
 4 גרם שמלכותו תינטל ממנו, וזהו בדבריו דרבי אלעזר אמר רבי
 5 הנינא, שאמר, פשעה שפוסקים גדולה לאדם, פוסקים גדולה זו לו
 6 ולזרעו עד סוף כל הדורות, שנאמר (איוב לו ז) 'לא יגרע מצדיק
 7 עיניו, ואת מלכים לכסא וגו' וישיבם לנצח, שהקב"ה פוסק שישב
 8 גם זרעו לנצח על כסא מלכים, ואם הניס אדם זה דעתו, כלומר
 9 נתגאה, ואינו ראוי עוד לגדולה זו, הקדוש ברוך הוא משפילו,
 10 שנאמר (שם ט-ח) 'ויגבהו ואם אסורים פוקים, ילכדון בחבלי עוני' –
 11 גבהות ליבם גורמת להם להיות אסורים בויקים, דהיינו קשורים
 12 בשלשלאות ייסורים ולכודים בחבלי עניים ויסורים. וכן שאול,
 13 בחטאו ניטלה ממנו הגדולה שנפסקה לו ולזרעו.
 14 שנינו במשנה: פעלי מומין, בין פעלי מומין בו עוברין בין בעלי
 15 מומין קבועין, חולקין ואוכלין אבל לא מקריבין.
 16 הגמרא מבררת את מקור הדין. שואלת הגמרא: מנא הני מילי – מזהו
 17 מקור דין זה, שבעלי מומין חולקים. משיבה הגמרא: דתנו רבנן
 18 בברייתא, נאמר לגבי מנחה (ויקרא יא) 'כל זכר בבני אהרן יאכלנה',
 19 וכל' הוא ריבוי, לרבות פעלי מומין. שואלת הברייתא: למאי –
 20 לענין מה התרבו בעלי מומין בפסוק זה, אי – אם לענין אכילה,
 21 שיותר להם לאכול מנחות, הרי כבר נאמר על בעלי מומין (שם כא
 22 כב) 'לחם אלהיו מקדשי הקדשים וגו' יאכל, שהותרו בעלי מומין
 23 באכילת קדשי קדשים. משיבה הברייתא: אלא פסוק זה מרבה בעלי
 24 מומין לחלוקה, שהם חולקים בקדשי קדשים ככהנים כשרים.
 25 תניא אידך – ברייתא נוספת, הפסוק שנאמר לגבי חטאת (שם כב) 'כל
 26 זכר בכהנים יאכל אתה' בא לרבות פעלי מומין. שואלת הברייתא:
 27 למאי – לענין מה בא ריבוי זה, אי – אם תאמר שהוא מרבה אותם
 28 לאכילה, הרי דין זה כבר אמור בפסוק 'לחם אלהיו וגו' יאכל,

אגרות קודש

ב"ה, ז"ך אד"ר, תשי"ז
 ברוקלין.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ מו"ה ניסן שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתביו מז' וי"ב אדר. ונהייתי מההזמנה (מצד אני"ש שי) ומנסיעתו לאנטורפן.
 ויה"ר שתהי' בהצלחה מכוונת להתכלית - הפצת המעינות. -

ובודאי מתכווננים באופן הדרוש לנצל ימי הפורים הבע"ל גם לביסוס והתפתחות המוסד הקי
 שבהנהלתו ולהפצת המעינות חוצה, נוסף על ענין יום זה, ובפרט ע"פ המבואר בכ"מ בדא"ח מיוסד על
 מאמר תקוני זהר פורים כפורים, ויה"ר שיהי' גם זה בהצלחה מופלגה ויבטלו כל הענינים המונעים
 ומעכבים.

ובפרט שנכנסים אנו לחדש הפורים, אשר עליו אומרת תוה"ק החדש - ז. א. כל ימי החדש - אשר
 נהפך וגו' לשמחה וליום טוב.

וענין נהפך, תוכנו הוא אשר גם הענינים שאינם בטוב הנראה והנגלה, מסוגל חדש זה להפכם
 לשמחה וליום טוב נראים לעיני בשר.

בברכה לבשו"ט.

הזריקה ובזמן ההקטרה, אך נִטְמָא בְּזַמְנֵיהּ, דהיינו שנטמא אחר
הזריקה ונטהר לפני ההקטרה, מִהוּ הֵדִין. האם רק בְּשַׁעַת זְרִיקָה
וּבְשַׁעַת הַקְּטָרָה פְּעִינָן – צריכים אנו שיהיה טהור, וְהֵאֵיבָא – והרי
היה טהור בזמנים אלו וחולק, או דְּלִמָּא – או שמא אינו חולק עד
שְׂפִיחָא מְהוּר עַלּוּי וְהֵתִיר לוֹ לֵאכּוּל. ולכן קָא מְשַׁמַּע לָן – משמע לנו
מסיקה הגמרא: תִּיקוּן – תעמוד שאלה זו בספק, שלא נפשטה.
אחר שלמדנו במשנה (לעיל צח) שטבול יום אינו חולק בקדשים לאכול
לערב, מבררת הגמרא מאילו פסוקים לומדים דין זה, ומדוע נצרכים
כל הפסוקים הללו לכך: אֲמַר רַבָּא, הָאֵי דִּינָא – לימוד זה מְרַבֵּי
אֲלֵעֲזֹר בְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן גְּמִירָנָא – למדתי, דְּאִמַר בּוֹמֵן שְׂפִיחָה בְּבֵית
הַכֹּהֵן, דְּנִתְתָּה – יכול אתה לדרן וללמוד כך, שאם בָּא מְכּוּל יוֹם
לכדון טהור וְאִמַר לוֹ, תָּנָן לִי חֵלֶק מִמִּנְחָה וְאֹכְלֵל בערב, דהיינו
שרוצה טבול יום לחלוק במנחה, אֲמַר לוֹ – יכול הכהן הטהור
להשיב לו כך, וְמָה אִם בְּמָקוֹם שְׂפִיחָה בְּחֵד, דהיינו בְּחַטָּאתָךְ, שיכול
אתה להקריב את חטאת עצמך אפילו במשמר שאינו שלך, ואתה
זוכה בבשרה לאכול, ואף על פי כן דְּחִיתִיךָ מִלְּחֻלּוֹק בְּחַטָּאת יִשְׂרָאֵל
– בחטאת שהביא ישראל (ושאינו כהן), שכן דרשה הגמרא לעיל (צט)
מפסוק, שטבול יום אינו חולק בחטאת, אם כן מְקוֹם שְׂהוֹרַע בְּחֵד,
דהיינו בְּמִנְחָתָךְ, שאינך רשאי לאוכלה, האם אִינוּ דִּין שְׂאֵדִיתִיךָ
מְלֵאכּוּל בְּמִנְחָתָךְ יִשְׂרָאֵל. כלומר הכהן הטהור דן לפי כחו של הנדחה
(הטבול יום), ואם כן זהו קל וחומר, ש לכהן יש פחות זכות במנחה
מאשר בחטאת, ולכן אם טבול יום אינו חולק בחטאת, קל וחומר
שאינו חולק במנחה. אלא שיכול הטבול יום לפרוך את הקל וחומר
ולהשיב לו, אין לדרן לפי כח הנדחה (הטבול יום) אלא לפי כח הדוחה
(הכהן הטהור), ואם כן, וְמָה אִם דְּחִיתִינִי – בכחך לדחותי מְלֵאכּוּל
בְּחַטָּאת יִשְׂרָאֵל, שְׂבָשֵׁם שְׂפִיחָה בְּחֵי שאני זוכה בחטאת שאני מקריב
במשמר שאינו שלי בְּךָ יִפָּה בְּחֵד שאתה זוכה בחטאת אתה מקריב
במשמר שאינו שלך, ולכן דחיתני, אך האם תְּדַחֵנִי ו– תדחה אותי
מְלֵאכּוּל בְּמִנְחָתָךְ, שְׂאֵף שְׂהוֹרַע כּוּחֵי בַהּ, מכל מקום בְּשֵׁם שְׂהוֹרַע
בְּחֵי בְּךָ הוֹרַע בְּחֵד, שְׂהֵרִי גם אתה אינך אוכל מנחה שאתה מתנדב,
אם כן יתכן שאין בכחך לדחותי. ואם כן אין זהו קל וחומר, ואף שיש
פסוק המתלמד שטבול יום אינו חולק בחטאת, אין ללמוד מכך שאין
טבול יום חולק במנחה. משיב לו הטהור לטבול יום, הָרִי הוּא –
הכתוב אֲמַר לגבי מנחה (ויקרא טו) 'לְכַהֵן הַמְּקַרְבִּים אוֹתָהּ לוֹ תִּהְיֶה',
שרק כהן שראוי להקרבה אוכל, ואם כן בָּא הַקְּרֵב וְאֹכְלֵל, כלומר
כשם שאינך יכול להקריב, כך אינך יכול לאכול. ולכן נצרך הפסוק
לגבי מנחה, ואין די בפסוק שנאמר לגבי חטאת.
עוד לימד רבי אלעזר ברבי שמעון מדוע נצרך פסוק נוסף לגבי
חטאת. אם היה נאמר רק הפסוק לגבי מנחה, ולא היה נאמר פסוק
לגבי חטאת, היה יכול טבול יום לבוא ולומר לכהן טהור, תָּנָן לִי
מְחַטָּאת יִשְׂרָאֵל וְאֹכְלֵל, כלומר שרוצה לחלוק בחטאת שהקריב
ישראל (ושאינו כהן), אֲמַר לוֹ – יכול הכהן הטהור להשיב לו כך,
וְמָה בְּמָקוֹם שְׂהוֹרַע בְּחֵי, דהיינו בְּמִנְחָתִי שאני רשאי לאוכלה
כלל, אף על פי כן דְּחִיתִיךָ מִלְּחֻלּוֹק עִמִּי בְּמִנְחָתָךְ יִשְׂרָאֵל, כנלמד
לעיל מפסוק, אם כן מְקוֹם שְׂפִיחָה בְּחֵי, דהיינו בְּחַטָּאתִי שאני רשאי
לאוכלה אפילו כשאני מקריבה שלא במשמר שלי, האם אִינוּ דִּין
(–קל וחומר) שְׂאֵדִיתִיךָ מִלְּחֻלּוֹק עִמִּי בְּחַטָּאת יִשְׂרָאֵל. כלומר
שלטענתו יש לדרן לפי כח הדוחה, שאם דחה ממנחה, שבה כחו רע,
קל וחומר שידחה מחטאת, שבה כחו יפה. אֲמַר לוֹ – יכול להשיב לו
הטבול יום, וְמָה אִם שְׂאֵמַנְם דְּחִיתִינִי מִמִּנְחָתָךְ יִשְׂרָאֵל, אך זהו משום
שְׂבָשֵׁם שְׂהוֹרַע בְּחֵד שאינך אוכל מנחתך בְּךָ הוֹרַע בְּחֵי שאינו אוכל
מנחתו, ואם כן איך דְּחִיתִינִי מִמִּנְחָתָךְ יִשְׂרָאֵל, שְׂבָשֵׁם שְׂפִיחָה בְּחֵד
להקריב חטאתך בכל משמר בְּךָ יִפָּה בְּחֵי להקריב חטאתי בכל
משמר. ואם כן אין זהו קל וחומר, שכן (לטענת הטבול יום) יש לדרן
לפי כח הנדחה, שאף אם הטבול יום נדחה ממנחה שבה כחו רע, מכל
מקום הרי בחטאת כחו יפה, ואם כן יתכן שאינו נדחה ממנחה. משיב
לו הטהור לטבול יום, הָרִי הוּא – הכתוב אֲמַר לגבי חטאת, (ויקרא י)
'וְלַכַּהֵן הַמְּחַטָּא אוֹתָהּ יֵאָכְלֶנָה', שרק כהן הראוי להקרבה אוכל,

שדינו של בעל מום עובר הוא בִּי [–כמו] דינו של טָמֵא, כלומר מה
טָמֵא, בְּמָה [–עד] דְּלֵא מְהוּר, לֵא אֹכְלֵל, אֵף הָאֵי נְמִי – אף זה, בעל
מום עובר, גם כן דינו כך, שְׂבָמָה דְּלֵא מְתָקָן – עד שלא עובר מומו,
לֵא אֹכְלֵל. ומכל מקום בעל מום קבוע אוכל, שמכיון שאין לו תקנה,
חס הקב"ה עליו והתיר לו לאכול. ולכן קָא מְשַׁמַּע לָן – משמע לנו
הפסוק שאין זה כך, אלא בעל מום עובר מותר בקדשי קדשים אף
שעדיין לא עבר מומו.
שנינו במשנה: (לעיל צח) כָּל שְׂאֵינִי רְאוּי וכו' לעבודה, אינו חולק
בבשר.
הגמרא מבררת דין זה. מקשה הגמרא: וְלֵא – וכי באמת מי שאינו
ראוי לעבודה אינו חולק בבשר, וְהֵרִי כוּן פֻּעַל מוֹם, דְּלֵא רְאוּי
לְעֻבּוּדָה, וְאֵף על פי כן חוֹלֵק הוּא, כמבואר במשנה שם. ותו – ועוד,
מלשון המשנה, 'כל שאינו ראוי לעבודה אינו חולק' יש לדייק הָאֵי מִי
שהוא רְאוּי לְעֻבּוּדָה הרי הוא חוֹלֵק, וקשה, הָרִי כוּן טָמֵא,
בְּקִרְבָּנוֹת צִיבוּר, דְּרְאוּי לְעֻבּוּדָה הוּא, שכן קרבנות ציבור קרבים
בטומאה כשאי אפשר להקריבם בטהרה, וְאֵף על פי כן אִינוּ חוֹלֵק,
כמבואר לעיל (צט). מתרצת הגמרא: רְאוּי לְאֹכְלֵיָה קָאֵמַר –
כשאמרה המשנה 'ראוי לעבודה', כוונתה 'ראוי לאכילה', ואם כן דין
המשנה הוא שכל שאינו ראוי לאכילה (ואף שהוא ראוי לעבודה, כגון
טמא בקרבנות ציבור) אינו חולק, ומי שראוי לאכילה (ואף שאינו ראוי
לעבודה כגון בעל מום) חולק.
מקשה הגמרא: וְהֵרִי כוּן קָמֵן, דְּרְאוּי לְאֹכְלֵיָה הוּא, וְאֵף על פי כן
אִינוּ חוֹלֵק, וקשה על הדין שדייקנו מהמשנה, שכל שראוי לאכילה
חולק. מתרצת הגמרא: הָאֵי לֵא קָתְנִי – הרי לא שנינו במשנה 'כל
שראוי חולק', אלא שנינו 'כל שאינו ראוי אינו חולק', ואין לדייק
מכאן שכל שראוי חולק, משום שנצרכה המשנה לשנות דין זה וכל
שאינו ראוי אינו חולק לצורך עצמו, ללמד שכל שאינו ראוי אינו
חולק, ולא כדי לדייק ממנו שכל שראוי חולק.
הגמרא חוזרת בה מהתירוח הקודם: הַשְּׂתָא דְּאֵתִית לְהֵכִי – עכשיו
שהגענו לתירוח זה, שאין לדייק במשנה שהראוי לאכילה חולק, אם
כן לְעוֹלָם בְּדִקְאֵמַר מְעִיקָא – אפשר לפרש כמו ההבנה הפשוטה
בדברי המשנה, 'ראוי לעבודה' הוא באמת 'ראוי לעבודה' ולא
'ראוי לאכילה', ואין להקשות משום טמא ומשום בעל מום, משום
שְׂאֵי קשה לך מְשוּם טָמֵא שאינו חולק אף שראוי לעבודה, יש לתרוץ
(וכתירוץ האחרון) שְׂטָמֵא לֵא קָתְנִי – לא שנינו 'כל שראוי לעבודה
חולק', ולכן אין להקשות מטמא שראוי לעבודה ואינו חולק, וְאֵי
קשה לך מְשוּם פְּעַל מוֹם, שאינו ראוי לעבודה וחולק, והרי במשנה
כתוב שכל שאינו ראוי לעבודה אינו חולק, יש לתרוץ שרְחֵמְנָא
רְפִייה – התורה ריבתה בפירוש בעל מום שחולק, כמבואר לעיל
(צט), ואם כן אין זה נכלל במה שאמרה המשנה דרך כלל שכל שאינו
ראוי לעבודה אינו חולק.
שנינו במשנה: אֲפִילוּ טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקָת דְּמִים וְמְהוּר בְּשַׁעַת
הַקְּטָר חֲלָבִים, אִינוּ חוֹלֵק.
מדברי המשנה משמע שדין החלוקה תלוי בזה שלא יהיה טמא
בשעת זריקת דמים. מדייקת הגמרא: הָאֵי כוּן שְׂפִיחָה מְהוּר בְּשַׁעַת
זְרִיקָת דְּמִים, וְטָמֵא בְּשַׁעַת הַקְּטָר חֲלָבִים, שנטמא בין הזריקה
להקטר, חוֹלֵק, ואם כן מְתַנְתִּין דְּלֵא – משנתנו אינה פְּדַעַת אֲבָא
שְׂאוּל, דְּתַנְיָא בְּרִייתָא, אֲבָא שְׂאוּל אֲמַר, לְעוֹלָם אִינוּ אוֹכְלֵל עַד
שְׂפִיחָה מְהוּר מְשַׁעַת זְרִיקָה עַד שַׁעַת הַקְּטָר חֲלָבִים, דְּאִמַר קָרָא –
שכן נאמר בפסוק (ויקרא לו) 'הַמְּקַרְבִּים אֵת דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֵת הַחֲלֵב
מִבְּנֵי אֲהָרֹן, לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיְמִין לְמִנְהָ', שדין הזכיה תלוי גם בזריקת
דמים (דָּם הַשְּׁלָמִים) וגם בהקטר חלבים (וְאֵת הַחֲלֵב), ואם כן
מבואר דְּאֲפִילוּ בְּשַׁעַת הַקְּטָר חֲלָבִים, נְמִי פְּעִי – גם אז צריך שיהיה
הכהן טהור, ומשנתנו שטבורת שדי שיהיה טהור שַׁעַת זְרִיקָת
הדמים, אינה כדעת אבא שאול.
הגמרא מבררת את דעת אבא שאול: פְּעִי – שאל רַב אֲשֵׁי, לדעת
אבא שאול הסובר שצריך שיהיה הכהן טהור 'משעת זריקת הדם עד
שעת הקטר החלבים', יש להסתפק באופן שיהיה הכהן טהור בזמן

34 תָּן לִי מִבְּכוֹר וְאוֹכֵל עֵרֶב, כְּלוּמַר שְׁסוּבָר הַטְּבוּל יוֹם שְׁמוֹתָ לֹא
 35 לִקְבֹּל מִזֵּבְעָלִים בְּכוֹר, וּרְוָצָה הַטְּהוֹר לְדַחְתוֹ מִשּׁוּם דְּאָמַר לֹא
 36 הַטְּהוֹר לְטְבוּל יוֹם, וְזֶה בְּמָקוֹם שֶׁהוֹרֵעַ בְּחַי בְּחֻטְאֵת אֲצֵל נְשִׂי
 37 וְעֶבְדֵי, שֶׁאֵין נְשִׂי וְעַבְדֵי אוֹכְלִים חֻטְאֵת, וְאֵף עַל פִּי כֵן דְּחִיתִּידָ
 38 מִלְּחֻלּוֹק בְּחֻטְאֵת יִשְׂרָאֵל, אִם כֵּן מִקּוֹם שֶׁיִּפְּחַ בְּחַי בְּבְכוֹר, דְּכּוּלִּיה
 39 דִּילִי הֵיא – שִׁכְל הַבְּכוֹר הוּא שְׁלִי, וְיִכּוּל אֲנִי לִיתְנוּ לְנִשְׂי וְעַבְדֵי, אִם
 40 כֵּן אֲיִנּוּ דִין שֶׁאֲדַחֲדָּ מִמֶּנּוּ. יִכּוּל הַטְּבוּל יוֹם לְהִשִּׁיב לֹא, וְזֶה אִם
 41 דְּחִיתְנִי מִחֻטְאֵת, שֶׁשֵּׁשׁ שֶׁהוֹרֵעַ בַּהּ בְּחָדָּ כְּדָּ הוֹרֵעַ בְּחַי, שֶׁאֵף נְשִׂי
 42 וְעַבְדֵי אֵינִם אוֹכְלִים בַּהּ, אֲךָ אִיךְ תְּדִיחְנִי מִבְּכוֹר, שֶׁבְּשֵׁם שִׁפְחָ
 43 בְּחָדָּ שְׁכוּלוּ שְׁלַךְ כְּדָּ יָפַח בְּחַי שְׁכוּלוּ שְׁלִי, דְּהֵינּוּ שֶׁהַבְּכוֹר כּוּלוּ
 44 לְכַהֲנִים הֵם יִכּוּלִים לְתַת לְנִשְׂיָהֶם וְעַבְדֵיהֶם. מִשִּׁיב לֹא הַטְּהוֹר לְטְבוּל
 45 יוֹם, הָרִי הוּא – הַפְּסוֹק אָמַר לְגַבִּי בְּכוֹר שׁוֹר, כִּבְשׁ וְעַז (בְּמִדְבָר יח ז-יח)
 46 אֵת דָּמָם תְּזַרוֹק עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְאֵת הַלֶּחֶם תִּקְטִיֵּר וְגו' וְבִשְׂרָם יִהְיֶה
 47 לָדָּ, וְאִם כֵּן בֹּא זְרוֹק וְאוֹכֵל, כְּלוּמַר כִּשְׁם שֶׁאֵינְךָ יִכּוּל לְזַרוֹק אֵת
 48 דָּמָם, כֵּךְ אֵינְךָ יִכּוּל לְאוֹכְלָם, כְּלוּמַר הַבְּכוֹר נִיתָן רַק לְכַהֵן הָרִאוּי
 49 לְזַרוֹק אֵת דָּמוֹ. וְאִם כֵּן קִשָּׁה עַל רַבִּי אֲלֵעוֹר בְּרַבִּי שֶׁמַּעוֹן, מְדוּעַ אִמֹר
 50 רַק שְׁלֹשָׁה דִינִים, וְלֹא אִמֹר דִּין רַבִּיעִי זֶה, שֶׁאֵף בּו רֹצֵחַ טְבוּל יוֹם
 51 לְלַמּוֹד קַל וְחוֹמֵר, וְנִדְחָה מִפְּסוֹק.
 52 מִתְרַצָּה הַגְּמָרָא: וְאֵיךְ – רַבִּי אֲלֵעוֹר בְּרַבִּי שֶׁמַּעוֹן, שֶׁלֹּא אִמֹר דִּין זֶה,
 53 פְּרִיךְ – מְקַשָּׁה עַל הַלִּמּוּד מִהַפְּסוֹק שֶׁהֵבִיא רַב אַחֲזָא, מִי (ו-הָאִם)
 54 בְּתִיבִי וְבִשְׂרָם לְבָחֵן הַזְּרוֹק, הָרִי וְבִשְׂרָם יִהְיֶה לָדָּ, בְּתִיבִי, שֶׁמִּשְׁמַע
 55 שֶׁאֲפִילוּ לְבָחֵן אַחֵר מוֹתֵר לַתֵּת אֵת הַבְּכוֹר, וְלֹא רַק לְכַהֵן שְׂרַאוּ
 56 לְעַבְדָּהּ בְּאוֹתָהּ שַׁעָה. וְלִכֵּן לֹא אִמֹר רַבִּי אֲלֵעוֹר בְּרַבִּי שֶׁמַּעוֹן דִּין זֶה,
 57 מִשּׁוּם שֶׁהִדִּין אֲכֵן אֲיִנּוּ מִשְׁתַּמֵּעַ בְּמִפְרֹשׁ מִהַפְּסוֹק.
 58 לְעִיל אִמֹר רַבָּא שֶׁרַבִּי אֲלֵעוֹר בְּרַבִּי שֶׁמַּעוֹן אִמֹר דִּינִים אֵלוּ בְּבֵית
 59 הַכְּסָא. הַגְּמָרָא מְבַרֵּר כִּיצַד הִזִּיה הַדְּבַר מוֹתֵר. מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: וְהִיכִי
 60 עֶבְדֵי הָכִי – הוּאִיךְ עֵשָׂה רַבִּי אֲלֵעוֹר בְּרַבִּי שֶׁמַּעוֹן כֵּךְ, שֶׁאִמֹר הַלְכוֹת
 61 בְּבֵית הַכְּסָא, וְהָאֵמֵר – הַרִי אִמֹר רִפָּה פֶּר פֶּר הִנֵּה אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן,
 62 בְּכָל מָקוֹם מוֹתֵר לְהִרְחָרֵךְ בְּדַבְרֵי תוֹרָה חוּץ מִמְּרִיזֵן וּמִבִּית הַכְּסָא,
 63 וְאִם כֵּן וְדָא שֶׁאִסוּר לומר שֶׁם הַלְכוֹת. מִתְרַצָּה הַגְּמָרָא: לְאוֹנְבוּ
 64 שְׂאֵנִי – הִיא זֶה בְּאוֹפֵן שֶׁהִיחָה שְׁמוּעָתָה שְׁגוּרָה בְּפִיו וּמְהַרְהֵר בַּהּ לְפָנֵי
 65 שְׁנַכְסָא לְבֵית הַכְּסָא, וְלֹא הִיא יִכּוּל לְהִסִּיחַ דַּעְתָּהּ מִמֶּנָּה, וְאִם כֵּן הָרִי
 66 אֲנוּס הוּא, וּבְאוֹפֵן זֶה מוֹתֵר לְהַרְדֵּר וּלְדַבֵּר שֶׁם דְּבַרֵּי תוֹרָה.

1 ואם כן בֹּא הָמָא וְאוֹכֵל, כְּלוּמַר כִּשְׁם שֶׁאֵינְךָ רִאוּי לְחַטָּא וְלְהַקְרִיב
 2 חֻטְאֵת, כֵּךְ אֵינְךָ רִאוּי לְאוֹכְלָהּ. וְלִכֵּךְ נִצְרָךְ הַפְּסוֹק לְגַבִּי חֻטְאֵת, וְאִין
 3 דִּי בִפְסוֹק לְגַבִּי מִנְחָה.
 4 עוֹד לִימַד רַבִּי אֲלֵעוֹר בְּרַבִּי שֶׁמַּעוֹן מְדוּעַ נִצְרָךְ פְּסוֹק נּוּסָף לְגַבִּי
 5 שְׁלָמִים. אִם הִיוּ נֹאמְרִים רַק הַפְּסוֹקִים בְּקִדְשֵׁי קְדָשִׁים (מִנְחָה וְחֻטְאֵת),
 6 הִיָּה בֹא טְבוּל יוֹם לְכַהֵן טְהוֹר, וְאָמַר לֹא תֵן לִי מִחֻזָּה וְשׁוֹק שֶׁל
 7 שְׁלָמִים וְאוֹכֵל אוֹתָם עֵרֶב, כְּלוּמַר שֶׁרְוָצָה הַטְּבוּל יוֹם לְחֻלּוֹק בְּחוּזָה
 8 וְשׁוֹק, אָמַר לֹא – יִכּוּל הַטְּהוֹר לְהִשִּׁיב לֹא, וְזֶה בְּמָקוֹם שֶׁיִּפְּחַ בְּחָדָּ,
 9 דְּהֵינּוּ בְּחֻטְאֵתָךְ שֶׁאֵתָהּ אוֹכֵל אֵת כּוּלָּהּ, דְּחִיתִּידָ [מִלְּחֻלּוֹק בְּחֻטְאֵת
 10 יִשְׂרָאֵל], [מִחֻזָּה וְשׁוֹק] אִם כֵּן בְּמָקוֹם שֶׁהוֹרֵעַ בְּחָדָּ, דְּהֵינּוּ בְּשְׁלָמִים
 11 שְׂאִין לָדָּ בְּהֵן אֲלָא חוּזָה וְשׁוֹק, שְׁהָרִי אִין בְּהֵם לְכַהֲנִים יוֹתֵר מִזֶּה,
 12 הָאִם אֲיִנּוּ דִין שֶׁאֲדַחֲדָּ מִלְּחֻלּוֹק בְּהֵם. יִכּוּל הַטְּבוּל יוֹם לְהִשִּׁיב לֹא,
 13 אִין לְהוֹכִיחַ מִחֻטְאֵת לְשַׁלְמִים, שְׁכֵן מָה אִם דְּחִיתְנִי מִלְּחֻלּוֹק
 14 בְּחֻטְאֵת, שְׁכֵן הוֹרֵעַ בְּחַי אֲצֵל נְשִׂי וְעֶבְדֵי, שֶׁאֵף כִּשְׁאֲנֵי טְהוֹר אֲיִנּוּ
 15 רִשְׁאִי לְהַאֲכִיל חֻטְאֵת לְנִשְׂי וְעַבְדֵי, אֲךָ אִיךְ תְּדַחֲחֵי מִחֻזָּה וְשׁוֹק שֶׁל
 16 שְׁלָמִים, שְׁכֵן יָפַח בְּחַי בְּהֵם אֲצֵל נְשִׂי וְעֶבְדֵי, שְׁהָרִי חוּזָה וְשׁוֹק שֶׁל
 17 שְׁלָמִים נֹאכְלִים לְכַהֲנִים לְנִשְׂיָהֶם וְעַבְדֵיהֶם. וְלִכֵּן אִין לְהוֹכִיחַ
 18 מִהַפְּסוֹקִים בְּקִדְשֵׁי קְדָשִׁים לְשַׁלְמִים. מִשִּׁיב לֹא הַטְּהוֹר לְטְבוּל יוֹם, הָרִי
 19 הוּא – הַפְּסוֹק אָמַר (ויקרא יז) לְגַבִּי תְרוּמַת לַחֲמֵי תוֹרָה לְבָחֵן הַזְּרוֹק
 20 אֵת דָּם הַשְּׂלָמִים, לֹא יִהְיֶה, שֶׁהֵם נֹאכְלִים רַק לְכַהֵן הָרִאוּי לְזַרוֹק
 21 הַדָּם, וְאִם כֵּן בֹּא זְרוֹק אֵת הַדָּם וְאוֹכֵל, כְּלוּמַר כִּשְׁם שֶׁאֵינְךָ יִכּוּל
 22 לְזַרוֹק אֵת הַדָּם, שֶׁהָרִי טְבוּל יוֹם אֲתָהּ, כֵּךְ אֵינְךָ חוֹלֵק לְאוֹכֵל לְעַרְב.
 23 וְלִכֵּךְ נִצְרָךְ הַפְּסוֹק הַנּוּסָף שֶׁנֹּאמַר בְּשַׁלְמִים.
 24 בְּכַל הַהֲלָכוֹת הַלְלוּ יִצָּא טְבוּל יוֹם בְּפַחֵי נִפְשׁ, קוֹלֵיו וְהַמְדוּרֵיו עַל
 25 רִאשׁוֹ – כֵּל דִּינֵי הַקַּל וְחוֹמֵר, שֶׁהִיָּה דוֹרֵשׁ לְהַנְאֹתוֹ וּמַכְחַם בִּיקָשׁ
 26 לְהַתִּירוֹ לְחֻלּוֹק בְּקִדְשִׁים, דְּהֵינּוּ מִדָּה שֶׁאִמֹר 'מָה אִם דְּחִיתְנִי וכו', לֹא
 27 הוֹעִילוּ לוֹ בְּנֹאמוֹהָ, שְׁהָרִי יֵשׁ פְּסוֹקִים הַמִּמַּעֲטִים אוֹתוֹ מִלְּחֻלּוֹק, וְכֵן
 28 יִצְאוּ אוֹנֵן מִיָּמִינוּ מִחוּסְפָּר בְּפָרָה מִשְׂמָאלוֹ, כְּלוּמַר שְׂגָם אוֹנֵן וּמַחוּסֵר
 29 כְּפוּרִים נִדְחִים מִחֻלּוֹקָה מִכַּח הַפְּסוֹקִים הַלְלוּ, שְׁכֵן דִּינֵם כַּדִּין טְבוּל
 30 יוֹם, שְׂגָם הֵם אֵינֵם רִאוּיִים לְעַבְדָּהּ בְּשַׁעַת הַקְּרִבָּה.
 31 הַגְּמָרָא מְקַשָּׁה עַל רַבִּי אֲלֵעוֹר בְּרַבִּי שֶׁמַּעוֹן: פְּרִיךְ [ו-הַקִּשְׁו] רַב
 32 אַחֲזָא, מְדוּעַ אִמֹר רַבִּי אֲלֵעוֹר בְּרַבִּי שֶׁמַּעוֹן רַק שְׁלֹשָׁה דִינִים, הָרִי יִכּוּל
 33 הִיא לומר דִּין נּוּסָף, לְיִמָּא לִיָּה – שִׁימַמְר לֹא הַטְּבוּל יוֹם לְכַהֵן הַטְּהוֹר

המשך ביאור למס' זבחים ליום חמישי עמ' א

23 דרך בויון. וכיון שהפסוק נצרך לחייב שוחט בהמה למרקוליס, אם כן
 24 אי אפשר ללמוד מפסוק זה אזהרה שלא לשחוט קרבן בחוץ.
 25 מתרצת הגמרא: אָמַר רַבָּה, שְׁתֵּי אוֹזְרוֹת אֲפִשֵׁר לְלַמּוֹד מִפְּסוֹק זֶה,
 26 שְׁכֵן קָרִי בִיָּה – קִרָּא בִפְסוֹק גַּם שְׁתִּיבַת 'ולא' נֹאמְרָה עַל הַזְּבוֹחָה
 27 שִׁישְׁנָה אוֹזְרוֹת שֶׁל 'ולא יִזְבְּחוּ', וּמִמֶּנּוּ יֵשׁ לְלַמּוֹד אוֹזְרוֹת שֶׁלֹּא
 28 לְשַׁחוֹט קִרְבָּן בְּחוּץ, וְקָרִי בִיָּה – וְיֵשׁ לְקִרְאוּ בִפְסוֹק גַּם כִּאִילוּ תִּיבַת
 29 'ולא' נֹאמְרָה עַל תִּיבַת 'עוֹד' וְיִשְׁנָה אוֹזְרוֹת שֶׁל 'ולא עוֹד', שְׁבֹא
 30 לְאִסוּר דְּבַר נּוּסָף, וְלַלְמוּד מִמֶּנּוּ אֵת דִּינֵי שֶׁל רַבִּי אֲלֵעוֹר שֶׁלֹּא לְזוּבַח
 31 לְעַבְדָּהּ זֶרָה אֵף שֶׁאֵין דְּרַכָּה בְּכֵךְ.
 32 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: כִּיצַד לְמוּדִים מִן הַפְּסוֹק 'ולא יִזְבְּחוּ עוֹד' אוֹזְרוֹת
 33 לְשַׁחוֹט קִרְבָּן בְּחוּץ, וְהֵלֵךְ אֲבִיתִי מִיָּפְעִי לִיָּה – עֵדִיין צְרִיךְ אֵת הַפְּסוֹק
 34 לְבְּרַתְנִיָּא – לְלַמּוֹד מִמֶּנּוּ אֵת הַדִּין הַשְּׁנוּי בְּבִרְיִיתָא (תּוֹרַת כְּהֵנִים אַחֲרֵי
 35 פֶּסַח), נֹאמַר בְּאִיסוּר הַקְּרִבַת שְׁחוּטֵי חוּץ (ויקרא יז ד-ה) יָאֵל פִּתַח אֲהֵל
 36 מוֹעֵד לֹא תִבְיֹאוּ לְהַקְרִיב קִרְבָּן לָהּ' לְפָנֵי מִשְׁפַּח ה' דָּם יִחָשֵׁב לְאִישׁ
 37 הַהוּא דָּם שֶׁקָּרַב וּנְכַרַת הָאִישׁ הַהוּא מְקָרֵב עִמּוֹ, לְמַעַן אֲשֵׁר יָבִיאוּ בְּנֵי
 38 יִשְׂרָאֵל אֵת זְבוֹחֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם זּוֹבְחִים עַל פְּנֵי הַשְּׁדָה וְהִבִּיאוּם לָהּ' אֵל
 39 פִּתַח אֲהֵל מוֹעֵד אֵל הַפֶּתַח וְזָבְחוּ זְבוֹחֵי שְׁלָמִים לָהּ' אוֹתָם. מְבֹאֵרַת
 40 הַבְּרִיתָא: עַד בָּאֵן – מִתְחִילַת פְּרִשַׁת שְׁחוּטֵי חוּץ עַד הַפְּסוֹק 'ולא
 41 יִזְבְּחוּ', מִן הַסֵּתֵם הוּא – מִמְּקָרָא מְדַבֵּר דוּקָא בְּקִדְשִׁים שֶׁהַקְּרִיזִין
 42 בְּשַׁעַת אִיסוּר הַקְּמוֹת לְאִחֵר שְׁכַבֵּר הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן, וְהַקְּרִיזִין בְּשַׁעַת
 43 אִיסוּר הַקְּמוֹת, שְׁכֵךְ יֵשׁ לְלַמּוֹד אֵת הַמְּקָרָא בְּפִשּׁוּטוֹ בְּאוֹפֵן שֶׁבִשַׁעַת
 44 הַהִקְדָּשׁ עֲמַד הַקְּרָבֵן לְהַקְרֵב בְּעוֹזְרָה,

1 עִמּוֹ. אֲלָא אַזְהִירָה שֶׁלֹּא לְשַׁחוֹט קִרְבָּן מִחוּץ לְעוֹזְרָה, מְנַלְן – מִנֵּין לְנוּ,
 2 וְאִם אִין אוֹזְהֵרֵת 'לא תַעֲשֶׂה' עַל כֵּךְ, אִין גַּם חִיּוּב חֻטְאֵת, מִשּׁוּם שֶׁאֵין
 3 חֻטְאֵת בָּאָה אֵלֵךְ עַל מִצַּת לֹא תַעֲשֶׂה שְׁחִיּוּב הַעוֹבֵר עֲלֶיהָ בְּמוּזִיד
 4 כְּרַת, וְאֵילוּ בְּמִשְׁנָה מִפְּרֹשׁ שְׁחִיּוּב חֻטְאֵת.
 5 מִשִּׁיבָה הַגְּמָרָא: אָמַר קָרָא (ויקרא יז ז) 'ולא יִזְבְּחוּ עוֹד אֵת זְבוֹחֵיהֶם
 6 לְשַׁעִירִים', וְכִיּוֹן שֶׁפְּסוֹק זֶה נֹאמַר סְמוּךְ לְאִיסוּר שְׁחִיטָה בְּחוּץ, מִשְׁמַע
 7 שְׁבֹא לְהוֹדִיר שֶׁלֹּא לְשַׁחוֹט קִרְבָּן מִחוּץ לְעוֹזְרָה.
 8 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: אִיךְ אֲפִשֵׁר לומר שֶׁמִּפְּסוֹק זֶה לומדים אוֹזְרוֹת שֶׁלֹּא
 9 לְשַׁחוֹט קִרְבָּן בְּחוּץ, וְהָרִי הָאֵי – פְּסוֹק זֶה מִיָּפְעִי לִיָּה לְבְּרַתְנֵי אֲלֵעוֹר
 10 – נִצְרָךְ הוּא כִּדִּי לְלַמּוֹד אֵת דִּינֵי שֶׁל רַבִּי אֲלֵעוֹר, דְּאָמַר רַבִּי אֲלֵעוֹר,
 11 מִנֵּין לְזוּבְחָ בְּחֻטָּה לְעַבְדָּהּ זֶרָה שֶׁרַבִּי מְרַקּוּלִים, שֶׁהוּא חִיּוּב
 12 מִיתָה, שְׁכִיּוֹן שֶׁעַבְדוּתָהּ הַרְגִילָה הִיא דְּרַךְ בּוּזִין לְסוֹקְלָהּ בְּאֲבָנִים,
 13 וּמִשְׁמַע בִּפְסוֹק (דברים יב ז) 'אִיכָּה יַעֲבֹדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֵת אֱלֹהֵיהֶם
 14 וְאֲעֹשֶׂה בָּן גַּם אֲנִי, שֶׁאֵינּוּ חִיּוּב אֵלֵךְ אִם עוֹבְדָה כְּדָרְךָ שְׁעוּבִים לָהּ
 15 עוֹבְדִיהָ, זֶה אֲיִנּוּ עוֹבְדָה כְּדְרַכָּה אֵלֵךְ עוֹבְדָה בְּדָרְךָ כְּבוֹד, וּמִנֵּין שֶׁאֵף
 16 עַל פִּי כֵן חִיּוּב, דְּבְּתִיב בִּפְסוֹק (ויקרא יז ז) 'ולא יִזְבְּחוּ עוֹד אֵת זְבוֹחֵיהֶם',
 17 וְאִם אֲיִנּוּ עֲנִין – אִם פְּסוֹק זֶה אֲיִנּוּ נִצְרָךְ לְמִי שְׁעוּבַד עוֹבְדָה זֶה
 18 בְּרַתְנָה, כְּפִי הַרְגִילוֹת וְהַדְּרָךְ שְׁעוּבִים אוֹתָהּ, כִּיּוֹן שְׁכַבֵּר נִלְמַד
 19 לְחִיּוּבוּ מִמָּה דְּבְּתִיב בִּפְסוֹק (דברים יב ז) 'אִיכָּה יַעֲבֹדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֵת
 20 אֱלֹהֵיהֶם וְאֲעֹשֶׂה בָּן גַּם אֲנִי, שֶׁמִּשְׁמַע לְחִיּוּב אֵת הַעוֹבַד עוֹבְדָה זֶה
 21 כְּדְרַכָּה, תְּנַיָּה עֲנִין – נִלְמַד מִמֶּנּוּ לְעוֹבְדָה שְׁלֵלָה בְּרַתְנָה, וְכַגּוּן שְׁחֻט
 22 בְּהַמָּה לְמִרְקוּלִים, שֶׁאֵינּוּ עוֹבְדָה בְּדָרְךָ עוֹבְדָה שֶׁהִיא בּוּרִיקָתָ אֲבָנִים